

T.C.

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

“KİTAP OKU HAYATA DOKUN”

PROJE KODU: 6076EBB9EF505

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:

DİLAN ADIYEMAN

Araştırmacılar

DAMLA TABİK

HAZAL BULUT

MERYEM ALTIN

RUMEYSA KARA

ZEKİYE AYDIN

AĞUSTOS, 2021

İçindekiler

ÖNSÖZ	- 2 -
ÖZET	- 3 -
MATERYAL VE YÖNTEM	- 4 -
PROJE UYGULAMASINA AİT GÖRSELLER	- 6 -
SONUÇLAR	- 25 -

ÖNSÖZ

Covid-19 kaynaklı pandemi süreci, hayatımızda pek çok sektörü etkilemekle birlikte eğitim sektörünü de etkilemiş, uzaktan eğitime devam etmek zorunda kalan öğrenciler, uzaktan eğitimin avantajları yanında dezavantajlarıyla da karşı karşıya kalmışlardır. Uzaktan eğitim sürecinin öğrenciler üzerindeki olumsuz etkileri arasında öğrencilerin kitaplarla temasının kesilmesi, internet kullanımının artmasıyla kitap okuma düzeyinin azalması gelmektedir. Öğrencilere yol gösterici bir rol üstlenen bir proje olarak şekillenen “Kitap Oku Hayata Dokun Projesi” uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin eğitim ve öğretim kayıplarını telafi etmek ve azalan kitap okuma alışkanlığının yeniden kazandırmayı amacıyla oluşturulmuştur.

Çocukların, uzaktan eğitim sürecinde verilen eğitimlere kaynak yetersizliğinden dolayı ulaşamaması, dünyada çapında bir kriz olan Covid-19 pandemisinin çocukların psikolojik sağlığına olumsuz etkisi çocukların hem bilişsel hem de psikososyal gelişimini yavaşlatmakta ve eğitime olan ilgi ve sevgilerinde azalmaya yol açmaktadır. “Kitap Oku Hayata Dokun Projesi” ülkemizi ve geleceğimizi emanet edeceğimiz çocukları kitap okumaya teşvik ederek kelime dağarcıklarını geliştirmelerine yardımcı olmak, kitap okuma alışkanlığı kazandırmak, okuma ve yorumlama becerilerinin geliştirilmesiyle okul derslerinde başarılarının artmasına yardımcı olmak ve diksiyon ve telaffuz açısından ilerleme kaydederek kendilerini daha iyi bir şekilde ifade etmelerini sağlamak gibi konularda destek sağlayacağı düşünülmüştür.

Kitap Oku Hayata Dokun Projesi içeriği ve gerçekleştirdiği faaliyetlerle eğitime hizmet etmektedir. Diderot, eğitimin önemini “ Bir milletin yükselmesi, o millet içindeki kötülerin yok edilmesi ile değil, insanların ve bilhassa çocukların güzel eğitimiyle mümkündür.” sözüyle ifade etmektedir. Bu projenin ülkemizin farklı bölgelerindeki dezavantajlı çocukların pandemi sonrası süreçte eğitimlerine katkı sağlayacağı ve uzun vadede çocuklar için faydalı olacağı düşünülmektedir.

ÖZET

“Kitap Oku Hayata Dokun Projesi” Van/ Gevaş/ Dokuzdağ Köyünde yer alan Dokuzdağ İlköğretim Okulu, Ağrı/ Doğubayazıt İshakpaşa İlköğretim Okulu ve Ağrı/Merkez/ Ortayokuş Köyünde bulunan Ortayokuş İlköğretim Okulu 4. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Proje aracılığıyla öğrencilerin kitap okuma alışkanlığı kazanmalarına yardımcı olmak, kelime dağarcıklarını geliştirmelerini sağlamak, öğrencilerin çeşitli olumlu pekiştirecek yöntemleriyle kendilerini ifade etmeleri ve sosyalleşmeleri konusunda cesaretlendirmek ve çocukların pandemi sürecini hem gelişimsel hem de psikolojik sağlık açısından daha sağlıklı bir şekilde geçirmelerine yardımcı olmak amaçlanmıştır.

Projenin yürütüldüğü okullar, projenin amacı kapsamına giren ve pandemi sürecinde imkânlar dâhilinde ulaşılabilirlik ve uygulanabilirlik düzeyine göre seçilmiştir. Proje fikri, pandemi sürecinde öğrencilerin eğitime olan ilgi ve sevgilerinin azalmasını önlemek amacıyla ortaya çıkmıştır. Proje 4. sınıf düzeyinde eğitim görmekte olan ve okul araç gereçlerine ihtiyacı olan 22 öğrenci ile yürütülmüştür. Proje uygulama sürecinde yapılan tüm çalışmalar okul idaresi, sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenleri eşliğinde koordine edilmiştir. Projenin sonlandırılmasıyla birlikte, projenin yeniden kullanılabilir materyalleri okul idaresine teslim edilmiştir.

Bu proje *“Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri”* tarafından desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Öğrenci, Eğitim, Covid 19, Kitap Okuma Alışkanlığı.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Toplumsal Duyarlılık Projesi'dir.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Proje ekibi tarafından 01/06/2021-01/08/2021 tarihleri arasında Van/Gevaş/Dokuzağaç Köyü Dokuzağaç İlköğretim Okulu, Ağrı/Doğubayazıt İshakpaşa İlköğretim Okulu ve Ağrı/ Merkez Ortayokuş İlköğretim Okulu olmak üzere üç ayrı okulda gerçekleştirilmiştir.

Projenin Uygulanışı

Projenin uygulanması için gerekli kırtasiye ve hijyen materyalleri proje başvuru sürecinde belirtildiği gibi internet sitesi üzerinden ve elden alışveriş yolu ile temin edilmiştir. Bu kapsamda 3 paket kurşun kalem, içeriğinde 24 adet bulunan 1 kutu sınav silgisi,22 adet kitap ayracı, 22 adet kitap okuma özet defteri, 22 adet okul defteri, 15 adet uçlu kalem, 2 adet 30'lu MEB onaylı 100 temel eser,4 paket 5'li Deep Fresh Cep Islak Mendili,16 çift çocuk spor ayakkabı kargo yolu ile ve elden alışveriş yolu ile teslim alınmıştır.

Projenin uygulaması 3 ayrı yerde uygulamaları içermektedir. Pandemi süreci nedeniyle uygulayıcıların yaşadıkları bölgeler uygulama için seçilmiş ve her bir bölgede dezavantajlı okullar belirlenmiştir. Van'ın Gevaş ilçesinde Dokuzağaç köyünde yer alan Dokuzağaç İlköğretim Okulu'nda, Ağrı merkezde yer alan Ortayokuş köyünde bulunan Ortayokuş İlköğretim Okulu'nda ve Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde yer alan İshakpaşa İlköğretim Okulu'nda ayrı ayrı olmak üzere proje ekibi ile okul idarecileri ön görüşmeler gerçekleştirmişlerdir. Bu görüşmelerde grup üyeleri tarafından okul idarecilerine ve sınıf öğretmenlerine projenin tanıtımı yapılmış ve Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri kapsamında finanse edileceği ve gerçekleştirileceği ifade edilmiştir. Okul idarecilerinin ve sınıf öğretmenlerinin vermiş olduğu bilgiler ışığında grup üyeleri tarafından projeye dâhil edilecek öğrencilerin seçimi ve bu öğrencilerin ihtiyaçları olan okul ve kırtasiye malzemeleri tespit edilmiştir. Aynı zamanda görüşmelerde içerisinde bulunduğumuz pandemi şartlarına bağlı olarak haftada bir gün olmak üzere Kitap Oku Hayata Dokun Projesi'nin uygulanması planlanmıştır.

Her okulda ayrı ayrı yapılan görüşmeler neticesinde seçilen ilköğretim 4. sınıf öğrencileri ile her hafta perşembe günü olmak üzere okul içerisinde veya bahçesinde toplamda 22 öğrenci ile projenin uygulanması kararlaştırılmıştır. Bu bağlamda proje uygulayıcıları dağılım sağlayarak toplamda 3 ayrı okulda projeyi gerçekleştirmiştir.

Projenin ilk uygulamasında her okulda aynı süreç uygulanmak üzere öncelikle öğrencilere "Kitap Oku Hayata Dokun Projesi'nin ne olduğu, amaçları ve öğrencilerin projedeki görevlerinin neler olduğu anlatılmıştır. Ardından sınıf öğretmenlerinin de eşlik etmesi ile okuma kitapları, kitap okuma özet defterleri ve motivasyon hediyeleri dağıtılmıştır.

Her hafta yapılan uygulamada öncelikle proje uygulayıcıları ve sınıf öğretmenleri tarafından öğrencilerin okudukları kitaplardan yola çıkarak yazmış oldukları özetler dinlenmiştir. Uygulamalar kapsamında ayrıca olumlu pekiştirici yöntemi kullanılarak; okuma yarışı, tohum ekme, açık havada kitap okuma ve spor etkinlikleri gerçekleştirilerek öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik önceden belirlenen hediyeler, üzerinde Atatürk Üniversitesi'nin isminin bulunduğu karton poşetlerle ödül olarak takdim edilmiştir. Yapılan bu aktiviteler sonucunda öğrencilerin bir sonraki uygulamaya katılımında gönüllü oldukları, projeyi olumlu ve eğlenceli olarak değerlendirdikleri ve kitap okuma konusunda motivasyonlarının arttığı gözlemlenmiştir. Ayrıca sınıf öğretmenleri tarafından projenin, öğrencilerin okuma alışkanlığı kazanmalarına, kendilerini ifade etmelerine, pandemi sürecinde zayıflayan sosyalleşme becerilerini arttırdığına ve öğrenciler arasında sosyal desteği pekiştirdiğine dair olumlu değerlendirmeler yapılmıştır. Proje uygulamasının bitiminde geriye kalan okuma kitapları üç okulda da diğer öğrencilerin kullanımına sunulmak üzere okul idaresine teslim edilmiştir.

PROJE UYGULAMASINA AIT GÖRSELLER

Elden alınan proje materyallerinin teslim alınması

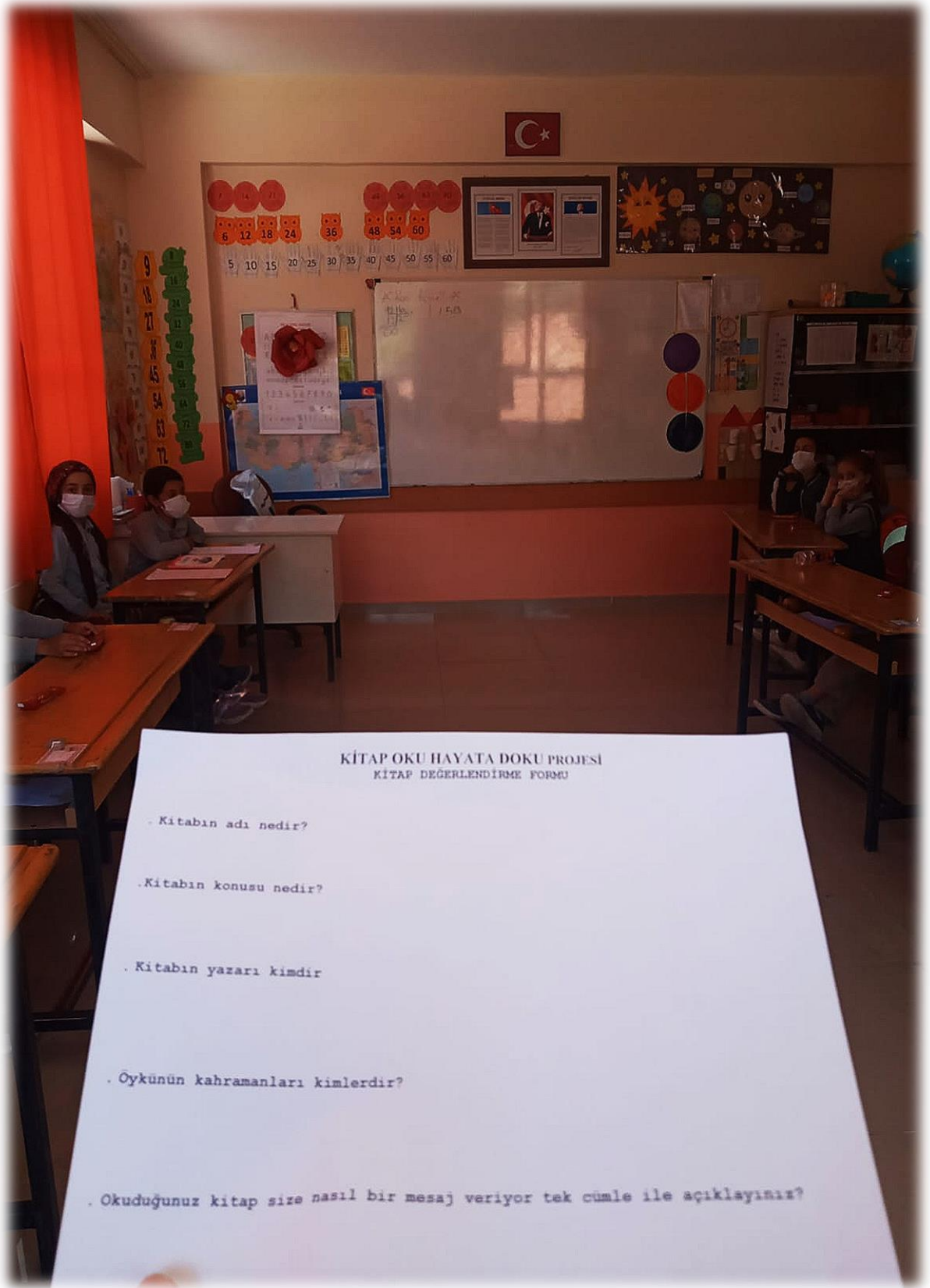
Elden alınan proje materyallerinin teslim alınması

Kargo yolu ile proje materyallerinin teslim alınması

Proje uygulamasına hazırlık

Proje kapsamında olan öğrencilere proje tanıtımının yapılması

Sınıf öğretmeni ile Dokuzağaç İlkokulu'nda okuma kitapları ve özet defterleri ile motivasyon ödülleri öğrencilere takdim edilmesi

Sınıf rehber öğretmeni ile Dokuzcağaç İlkokulu'nda okuma kitaplarının ve özet defterleri ile ilk hediyelemlerin öğrencilere takdim edilmesi

Uygulama sonunda öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik hediyelerin takdim edilmesi

Sınıf rehber öğretmeni ile özet kontrollerinin yapılması

Açık havada gerçekleştirilen kitap okuma etkinliğinden sonra öğrencilere hediyelerinin takdim edilmesi

İshakpaşa İlkokulu'nda proje dahilinde olan öğrencilere proje tanıtımın yapılması ve ardından okuma kitaplarının, özet defterlerinin ve hediyelerin sınıf rehber hocaları ile takdim edilmesi

İshakpaşa İlkokulu'nda proje dahilinde olan öğrencilere proje tanıtımın yapılması ve ardından okuma kitaplarının, özet defterlerinin ve hediyelerin sınıf rehber hocaları ile takdim edilmesi

Yapılan uygulamadan sonra proje kapsamında olan öğrencilere ihtiyaçlarına yönelik hediyelerin takdim edilmesi

Ortayokuş İlkokulu'nda proje kapsamında olan öğrencilere okuma kitaplarının, özet defterlerinin ve hediyelerinin takdim edilmesi

Öğrencilerin okudukları kitaplardan yola çıkarak yazmış oldukları özetlerin kontrolü ve olumlu pekiştirici yöntemini kullanarak öğrencilere hediyelerinin takdim edilmesi

Yapılan uygulamadan sonra tohum ekme etkinliĐinin gerçekleřtirilmesi

Tohum ekme etkinliğinden sonra ekilen tohumların öğrencilere hediye edilmesi

Yapılan özet kontrollerinden sonra olumlu pekiştirme yöntemi kullanılarak öğrencilere ihtiyaçlarına yönelik hediyelerin takdim edilmesi

SONUÇLAR

Covid-19 pandemi sürecinde diğer sektörler gibi eğitim sektörünün de büyük oranda sekteye uğraması sonucu eğitim alanında farklı problemlerin ortaya çıktığı bilinmektedir. Bu bağlamda proje ekibi tarafından yapılan araştırmalar sonucu proje kapsamında yer alan İshakpaşa İlköğretim Okulu'nda, Dokuzağaç İlköğretim Okulun'da ve Ortayokuş İlköğretim Okulun'da eğitim görmekte olan öğrencilerin kitap okumaya yönelik etkinliklerle beraber okul araç gereçleri noktasında ihtiyaçları olduğu sonucuna varılmıştır.

Projemizin uygulamasında kullanılan olumlu pekiştirici yöntemi ile öğrencilerin yaşlarına uygun temin edilen kitapları severek okudukları değerlendirilmiştir. Aynı zamanda yapılan etkinlikler aracılığıyla öğrencilerle güzel vakit geçirilerek öğrencilerin bir sonraki proje uygulamasına heyecanlı ve motive bir şekilde katılımı sağlanmıştır. Haftada bir gün yapılan uygulamada öğrenciler arasında hem okuma alışkanlığının kazanılmasına yönelik ilginin arttığı hem de pandemi sürecinin öğrenciler üzerinde oluşturmuş olduğu psiko-sosyal etkilerin azaldığı ve sosyal destek algısının arttığı görülmüştür. Öğrenciler, sınıf öğretmenleri ve proje uygulayıcılarının görüşlerine dayanılarak projenin olumlu ve etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Covid-19 pandemi sürecinin, eğitim ve öğretimde öğrenciler üzerinde oluşturmuş olduğu olumsuz psiko-sosyal ve bilişsel etkileri azaltmak ve okuma alışkanlıklarını arttırmak için hazırlamış olduğumuz bu projeye sağladığı imkânlardan ötürü Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne teşekkür ederiz.